

A Fővárosi Ítéltábla a dr. ügyvéd () által képviselt Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat (1014 Budapest, Mechwart liget 1.) felperesnek, a dr. ügyvéd (.) által képviselt alperes neve (.) alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. július 12. napján meghozott 9.G.45.143/2015/18. számú ítélete ellen a felperes 19. sorszámú fellebbezése folytán a 2018. január 31. és 2018. április 25. napján megtartott nyilvános folytatólagos tárgyalások alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, az alperes javára fizetendő elsőfokú perköltség összegét érintően részben és akként változtatja meg, hogy felperest az alperes javára 40.000 (negyvenezer) forint + áfa összegű elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezi.

Kötelezi továbbá felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg alperesnek 20.000 (húszezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a felperes által le nem rótt 48.000 (negyvennyolcezer) forint másodfokú eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint e per alperese az információ-technológia szolgáltatás nyújtásával foglalkozó SZB Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság „f.a.” (a továbbiakban: adós) vezető tisztségviselője volt 2001. július 16-i cégbejegyzéstől a társaság felszámolásáig. Az adós társaság bejegyzett székhelye Budapest II., Margit krt. 26. szám alatt volt található. Az adós társaság tagja volt alperesen kívül a Számítástechnikai és Ügyvitelszervező Részvénytársaság is.

A felperes az 1996. január 29-én megkötött bérleti szerződéssel adta bérbe a Számítástechnikai és Ügyvitelszervező Részvénytársaság részére az adós székhelyeül szolgáló üzlethelyiséget, mely bérleti jogviszonyba lépett be a bérlő jogutódjaként az adós társaság, a 2001. augusztus 27-én megkötött bérleti szerződés módosításával. A határozatlan időre szóló bérleti szerződésben a felek a bérleti díjat havi 142.847 forint + áfa összegben állapították meg, a víz- és csatornahasználati díj áfával növelt összegével hozzászámítottan. A felperes megbízásából eljáró BUDÉP Budai Épületfenntartó Korlátolt Felelősségű Társasággal 2005. április 1. napján megkötött bérleti szerződés 2.1. pontjában foglaltak szerint a bérlő (az alperes által képviselt gazdasági társaság) 2006. január 1. napjától 226.400 forint/hó+áfa bérleti díjat köteles fizetni, ugyanezen megállapodás

6.4. pontjában foglaltak szerint pedig amennyiben a jogcím nélküli használat időtartama, annak kezdetétől számított 3 hónapot meghaladja, a 3. hónap lejártát követő naptól a használati díj mértéke a bérleti díj tízszerese. Felperes a 2012. augusztus 3-i, az alperes részéről augusztus 10. napján átvett levelében arról tájékoztatta az adóst, hogy a továbbiakban - a BUDÉP Kft. megszűntetésére figyelemmel - a használati díjak számlázását a II. kerületi Városfejlesztő Zrt. végzi.

Az alperes 2010. július 9-én közlekedési balesetet szenvedett, ügyvezetési feladatait ezt követően nem látta el, 2011. szeptember 30-át követően az adós társaság tényleges gazdasági tevékenységet nem folytatott.

Az adós a bérleti díjfizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért a felperes mint bérbeadó felszólítást intézett az adóshoz a 2011. június 30-ig bezáróan fennálló hátralék megfizetésére. Majd miután a határidő eredménytelenül telt el, a 2011. július 21-i nyilatkozatával az adóssal fennálló bérleti szerződését felmondással megszüntette. A felmondást 2011. augusztus 31. napjára közölte azzal, hogy az adós 2011. szeptember 1-jei határidővel köteles a bérlemény kiürítésére. Az ezzel az időponttal felvett birtokbavételi jegyzőkönyv szerint a helyiség kiürítése elmaradt, a birtokbavétel megghiúsult. Az alperes jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata szerint a bérleti jogviszony megszüntetésének elkerülése érdekében vállalta a 2011. augusztus 31-ig nyilvántartott 3.631.981 forint hátralék átutalását azzal, hogy a bérbeadótól a kamat követelés elengedését kérte.

Az üzlethelyiség átadásának elmaradását követően a felperes által indított peres eljárásban a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 3.P.III.23.808/2013/3. számú, a 2013. december 10-én meghozott ítéletével kötelezte az adóst az üzlethelyiség kiürítésére és átadására. Az ítélet ellen 2014. január 3-án előterjesztett fellebbezésében alperes (az adós képviselőjében eljárva) vitatta a bérleti jogviszony felmondásának érvényességét, és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. A Fővárosi Törvényszék 42.Pf.631.856/2014/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az ítélet előzetesen végrehajthatóvá nyilvánítását mellőzte. Felperes kérelmére a perben eljáró bíróság 2014. március 27-én az adós társasággal szemben végrehajtást rendelt el.

A felperes által a 2014. április 14-én kezdeményezett felszámolási eljárásban a törvényszék az adós fizetéseképtelenségét megállapította, és a felszámolását 2015. január 14-i kezdő időponttal elrendelte.

Az adós felszámolója a felpereshez, mint hitelezőhöz intézett 2015. június 19-i levelében a tőketartozás, a késedelmi kamat és a 200.000 forint regisztrációs díj alapján összesen 165.199.221 forint összegben igazolta vissza a felperes hitelezői igényét. Az adóst képviselő felszámoló 2015. március 16-án adta át a bérleményt a bérbeadó képviselőjének.

Az adós felszámolását lefolytató bíróság a felszámoló előterjesztett kérelme alapján a 2015. december 14-én meghozott végzésével az adós társaság felszámolási eljárását egyszerűsített módon befejezte, az adóst megszüntette, és rendelkezett annak cégnyilvántartásból való törléséről. A határozat indokolásából kitűnően az eljárás során három hitelező jelentett be igényt, összesen 166.379.081 forint összegben. Az adós társaságot a cégbíróság a felszámolási eljárást befejező és törlésről rendelkező végzés jogerőre emelkedését követően, 2016. február 18-i hatállyal törölte a cégjegyzékből.

A felperes a 2015. december 14-én előterjesztett keresetében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján kérte annak megállapítását, hogy alperes mint az adós társaság vezető tisztségviselője a

fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beállta után ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegességét figyelembe véve látta el, ezáltal a 165.199.221 forint összegű hitelezői követelésének teljes mértékű kielégítését megghiúsította. Kérte ugyanezen összegben vagyoni biztosíték nyújtását az alperes kötelezettségének teljesítéseként. Másodlagosan a Cstv. 63. § (2) bekezdése alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes korlátlan és teljes felelősséggel tartozik az adós társaságnak a felperessel szemben fennálló - felszámolási eljárásban érvényesített - 165.199.221 forint összegű tartozásáért. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjaként 2011. szeptember 30-át jelölte meg. Arra hivatkozott, hogy alperes nem teljesítette az iratátadási kötelezettségét, valamint a beszámolókészítési és letétbehelyezési kötelezettségének nem tett eleget 2011-től a felszámolás kezdő időpontjáig. Az volt az álláspontja, hogy 2011. szeptember 30-tól a felszámolás kezdő időpontjáig tartó időszakban a vezető tisztségviselő alperes indokolatlanul növelte az adós társaság kötelezettségeit, a hitelezői követelésállományt. A másodlagosan érvényesített jogát érintően azt hangsúlyozta, hogy az alperes minősített befolyást biztosító részesedéssel kinyilvánított tagi magatartása vezetett ahhoz, hogy az adós társaság nagy összegű tartozást halmozott fel, annak kielégítése pedig elmaradt. Keresetét módosítva 165.199.221 forint bejelentett hitelezői igényével egyező tartozás megfizetését is követelte az alperestől a 2016. január 20-tól járó késedelmi kamatával együtt.

Felperes a gazdasági társaságok működését szabályozó törvényes rendelkezésből kiindulva azt a következtetést vonta le, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beálltának időpontjában legalább 1.500.000 forint értékű vagyonnal, saját tőkével rendelkezett a társaság, melyet a bérbeadói követelés kiegyenlítésére fordíthatott volna. A vezető tisztségviselő alperes 2011. szeptember 30-tól 2015. január 13-ig 161.524.064 forint hitelezői (bérbeadói) követelés kielégítését hiúsította meg. Ebben a mértékben felróható eljárásával növelte a hitelezői követelésállományt, 2011. szeptember 30-tól a felszámolás kezdő időpontjáig az adós társaságnak 146.874.829 forint használati díj és 14.343.148 forint késedelmi kamattartozása keletkezett. Az ingatlan kiadási kötelezettség teljesítésének elmulasztása további 306.087 forint költséget eredményezett perköltséggént és végrehajtási, valamint ügyvédi munkadíj költségként.

Alperes védekezésében a 2010. július 9-én bekövetkezett súlyos közúti balesetére hivatkozott, melynek következtében 2011 októberéig keresőképtelen állapotban volt, a tevékenységét és az ügyvezetésével járó feladatokat nem tudta ellátni, a két alkalmazott foglalkoztatása is feleslegessé vált. Állította, hogy a 2011. szeptember végéig kimutatott teljes bérleti díjtartozást rendezte, arra a kérésére pedig, hogy a bérleti jogviszonyt változatlanul tartsák fent a felek, választ nem kapott. Hangsúlyozta, hogy 2011 szeptembere után kezdte újra ellátni az ügyvezetési feladatait, sürgette a bérbeadó döntését, azonban kérelmének elbírálásáról nem tájékoztatták. Hivatkozott arra, hogy 2011. szeptember végétől a bérleményben tevékenységet nem folytatott. Sérrelmezte, hogy a bérbeadó felperes két éven keresztül semmit nem tett annak érdekében, hogy a bérleményt átvegye. Miután az adóhatóság az adós társaság adószámát felfüggesztette, a székhely áthelyeztetésére nem volt módja, a bérbeadónak azonban jogában állt volna a bérleményt birtokba venni. Kifogásolta azt is, hogy nem az állandó lakcímén kísérelték meg elérni, ennek következményeként a székhelyére megküldött bérbeadói levelek „nem kereste” jelzéssel érkeztek vissza. Vitatta a felperes által megjelölt tartozásösszegezését és kétségbe vonta a felperes fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontjára tett állítását is. Úgy vélte, mivel az adós beszüntette működését, így tartozást nem halmozhatott már fel. 2014. március végén az adós társaság rendelkezésére álló vagyon nem tért el attól, amit 2015. január 14-én a felszámoló a kezdő időpontot követően átvehetett.

A törvényszék a felperes keresetét elutasította, kötelezte felperest az alperes javára 1.000.000 forint perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

A határozata jogi indokolásában a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írtakra utalva rögzítette, hogy az e §-ban szabályozott felelősség megállapítása azt feltételezné, hogy a vezető tisztségviselő kötelezettség szegése vagy mulasztása a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontjára vetített vagyoni állapothoz képest járjon olyan vagyoni változással, amelynek eredményeként a felszámolási vagyonná válásig ténylegesen az adós társaság vagyona csökkent, a hitelezői követelésállomány a felróható tisztségviselői feladatellátással okozati összefüggésben indokolatlanul nőtt. Rögzítette, hogy a keresetben előadott kérelem megítélésénél nem az adós társaság és a felperes bérleti jogviszonyában kialakult esetleges jogvitát kellett a jogkövetkezményeivel minősíteni. A vezető tisztségviselő felelősségének megállapításával járhat az is, ha nem az elvárható intézkedéseket teszi meg a hitelezői követelések kielégíthetősége érdekében, ezért ezeknek az intézkedéseknek az elmulasztása vezet majd ténylegesen a hitelezői követelés felszámolásbeli kielégítésének megghiúsulásához. Kifejtette, az összhitelező-védelmi kereset elbírálásánál való tényként vette figyelembe, hogy az adós társaság 2011. június 30-ig a már esedékes fizetési kötelezettségét egészében nem teljesítette, így már bizonyosan fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. A felperes a perben igazolta, hogy az adós társasággal szemben olyan követeléssel rendelkezett, amely esedékesnek minősült, ugyanakkor az adós társaságnak likviditást biztosító pénzeszköze már nem volt. Mivel a felperes a perben igazoltan a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerint hivatkozhatott a törvényes vélelem perjogi szabályára, így a bizonyítékok értékelésénél és mérlegelésénél az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a 2011. szeptember 30-át követő időszakban a vezető tisztségviselő valóban a hitelezői érdekek elsődlegességét mellőzve, a felelősségét alapító módon járt-e el. Leszögezte, való tényként az nem volt megállapítható, hogy az alperes akadályozta a hitelező felperes jogának érvényesítését. A perben bizonyítottan az alperes a bérleti jogviszonyban a felmondási jog gyakorlásával ügyvezetői kötelezettségszegéshez vezető módon jogellenes magatartást nem tanúsított. Megállapította, hogy a 2011. augusztus 31-ével megszüntetett bérleti szerződés alapján a bérbeadó felperes javára megnyílt a bérlemény visszaadásának követelését jelentő jog. A perben bizonyítottan az alperes a bérlemény kiadásával összefüggésben a bérbeadó részéről érvényesíthető jogok gyakorlását felróhatóan nem hiúsította meg. A kiürítési kötelezettséget egyébként végrehajtható jelleggel előíró jogerős ítéletet 2014. június 3-án hozta meg a bíróság, ezt követően az végrehajtható is lett volna. Utalt rá, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésével nevesített felelősség megállapítása nem a rossz gazdasági döntések meghozatala miatt lehetséges következmény. Az ügyvezető azért felel, hogy amikor látható a fizetéseképtelenség jövőbeni bekövetkezése, azaz fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzettel kell számolni, akkortól kezdve a még meglévő vagyon egységét és sértetlenségét biztosítsa, illetve a felszámolási vagyonná válás folyamatában a már meglévő hitelezői érdekeknek megfelelően járjon el. Utalt rá, hogy a vezető tisztségviselő alperes az adós társasággal szemben a felperes érdekeit figyelembe vette annak elsődleges jellegével, amikor a 2011. augusztus 31-ig nyilvántartott hátralék átutalását vállalta, illetve amikor a tőketartozását teljesítette. Ezzel az adós társaságnak csak késedelmi kamattartozása maradt fenn. A törvényszék álláspontja szerint a felperes állításával ellentétben a perben az nem volt megállapítható, hogy az adós társaságnak a bérbeadó felperessel szembeni tartozása azzal állna oksági kapcsolatban, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beállta után az összhitelező-védelmi érdekek elsődlegességét felróhatóan figyelmen kívül hagyta volna. E perben bizonyítottan az nem állhat okozati összefüggésben a vezető tisztségviselői feladatok ellátásával, hogy a 2011. június 30-ig kimutatott hátralékhoz képest 2015. január 20-ig már 165.047.825 forint hitelezői követelést tartott nyilván a felperes. Alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beállta után további kötelezettségeket nem vállalt. E perben bizonyítottan az alperes nem hagyta figyelmen kívül az adós társasággal szembeni hitelezők jogos

elvárásait. A törvényszék hangsúlyozta, hogy a hitelezői érdekek sérelmét a perben ugyan vélemezni kellett, a vélelem azonban nem megdönthetetlen. A perbeli bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésével összhangban való értékelése és mérlegelése alapján az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, nem vonható következtetés arra, hogy a felróható vezetői tisztségviselői feladatok ellátása vezetett volna a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállását követően ahhoz, hogy az adós társasággal szemben egyik hitelezőként fellépő felperes 165.199.221 forint hitelezői követelésének teljes mértékben történő kielégítése a felszámolásban megghiúsult. Mindezek alapján a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésével nevesített keresetet, illetve a vagyoni biztosíték nyújtására irányuló kérelmet a törvényszék nem találta megalapozottnak.

A Cstv. 63. § (2) bekezdését idézve utalt rá, hogy a perben érvényesített ezen jog jellege és tartalma alapján a felperes azt igazolhatta volna, hogy az alperes által érvényesített üzletpolitika valóban tartósan hátrányos volt az adós társaságot érintően, így ez vezetett el a hitelezői igények kielégítésének elmaradásához a felszámolásban. E felelősség az ítélkezési gyakorlat szerint akkor állapítható meg, ha az alkalmazott és szándékos vagy súlyosan gondatlan stratégiai irányító tevékenység, az ennek során tanúsított magatartás, mulasztás, illetve a meghozott döntések a társasági befolyás kezdetétől a felszámolás megindulásáig terjedő időszakban, vagy annak meghatározott részében az uralt társaság érdekeivel, a működés gazdaságos és ésszerű folytatásának, fenntartásának elvével ellentétben álltak, és ezáltal veszteséget, illetve valamelyik hitelezőnek kárt okoztak. A Cstv. 63. § (2) bekezdéséből következően a tag felelősségét az alapozza meg, ha tényként fogadható el az az állítás, hogy az uralt társaság terhére tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott a befolyással rendelkező. A hitelező felperes azon túl, hogy a felmondott bérleti szerződésből származó jogainak gyakorlására hivatkozott, olyan gazdasági eseményeket nem idézett fel, amelyek az alperesnek az adós társasággal szembeni hátrányos üzletpolitikáját igazolták volna. Nem volt megállapítható, hogy az adós társaság érdekeit az alperes más célok alá rendelte volna. Az alperes üzletpolitikája nem szolgált olyan célokat, amelyek az adós társaságtól független tulajdonosi érdekeket elégítettek volna ki, így idézve elő és növelve az adós társaság veszteségeit. A perben nem volt bizonyított, hogy az alperes szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartása nyilvánított ki olyan tartós hátrány okozást, amely összefüggésben állhatott a felszámoláshoz vezető veszteséggel.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a keresetének való helyt adását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

A fellebbezése jogi indokaként az elsőfokú eljárásban előadottakat fenntartva mindenekelőtt leszögezte, hogy a keresetében elsődlegesen a felelősség megállapítását a Cstv. 33/A. § alapján, másodlagosan a Cstv. 63. § (2) bekezdése alapján kérte.

Az elsőfokú ítélet indokolását idézve az volt az álláspontja, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül állapította meg, hogy alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően egészségi állapota miatt nem látta el az ügyvezetési feladatait. Az alperesi felelősség szempontjából - felperes álláspontja szerint - az alperes egészségügyi állapotára vonatkozó körülmények lényegtelenek, így azokat menthető körülményként értékelni nem lehet. Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásban és az ítélete jogi indoklásában nem rendelkezett arról, hogy az alperes 2011. szeptember 30. napját követően a hitelezői veszteségek elkerülése érdekében, így a felperes tulajdonát képező ingatlan birtokba bocsátása, és ezzel összefüggésben felmerülő használati díj mértékének csökkentése érdekében milyen intézkedéseket tett. Felperes okiratokkal bizonyította, hogy az alperes a hitelezői érdekek elsődlegességét mellőzve, a felelősségét alapító módon járt el, így a törvényi vélelem fennállásától függetlenül is meg kellett volna állapítania a felelősségét. Utalt a felek között létrejött bérleti szerződés 6.3. pontjában foglaltakra, mely szerint a bérleti jogviszony megszűnése esetén a bérlő köteles a bérleményt a saját ingóságaitól kiürítve, a

bérleményben lévő és az ahhoz tartozó berendezési és felszerelési tárgyakkal együtt, rendeltetésszerű használatra alkalmas - az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett rendeltetési módnak megfelelő - állapotban a bérbeadónak visszaadni. A 2014. október 21. napján kelt, a keresetlevélhez F/14. alatt csatolt, alperes által aláírt jegyzőkönyv bizonyítja, hogy a bérleményt az adós társaság még 2014. október 21. napján is jogellenesen a birtokában tartotta, valamint az is megállapítható, hogy az ingatlan felperes részére történő birtokba adására az adós társaság érdekkörében felmerült okból azért nem került sor, mert a bérleményt az alperes az ingóságaitól nem ürítette ki, így kérte a bérlemény átadásának időpontját 2014. november 17. napra módosítani. Az alperes azzal, hogy a bérleményt nem adta vissza a felperes birtokába, jogellenesen megakadályozta a felperes, Ptk. 98. §-ban meghatározott jogai érvényesítését. Az alperes birtokba adási intézkedési kötelezettsége nem a kiürítés iránt indított perben hozott ítélet jogerejétől függött, mert az ingatlant már a bérleti jogviszony megszűnésének - 2011. szeptember 1. - napján köteles lett volna kiüríteni. Ezért akkor járt volna el vezető tisztségviselőtől elvárható módon, ha a bérleti jogviszony megszűnésének, illetve a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját követően, illetve akkortól, amikor már tudta, hogy a bérleményt a gazdasági társaság tevékenységéhez nem fogja használni, és a társaság a bérleti, illetve használati díjat nem tudja kitermelni, a bérleményt haladéktalanul kiüríti, és azt a felperes részére birtokba adja. A felperes hitelezői követelését a felszámoló 165.199.221 forint összegben visszaigazolta. A visszaigazolt követelés jogcíme egyrészt az adós társaságnak 2015. január 20. napjáig a jogcím nélküli használat időtartama alatt felhalmozott összesen 149.939.513 forint bérleti, használati és kapcsolódó szolgáltatási díj, valamint annak 2015. január 20. napjáig elszámolt 14.753.621 forint összegű késedelmi kamata, továbbá a perköltség. A bérleti szerződés 6.4. pontja rendelkezik arról, hogy az adós a jogcím nélküli használat esetén használati díjat köteles fizetni. A használati díj tekintetében alkalmazandó összepszerűséget is meghatározza a megállapodás 6.4. pontja. Alperes előtt a bérleti szerződés rendelkezése egyértelműen ismert volt, így tudnia kellett azt, hogy a birtokba adás elmulasztása miatt minden egyes hónapban a jogcím nélküli használat után díjfizetési kötelezettsége keletkezik, függetlenül attól, hogy az ingatlant a gazdasági tevékenysége céljából ténylegesen használja-e. Felperes az adós társaság nevére kiállított számlákat a bérlemény címére küldte meg szerződésszerűen, ez utóbbi egyébként az adós társaság cégjegyzékbe bejegyzett székhelyével azonos. Felperes álláspontja szerint az összepszerűség tekintetében a bizonyítási kötelezettségének a peres eljárásban a keresetlevélhez csatolt okiratok, valamint a 2016. december 1. napján kelt előkészítő irathoz csatolt kimutatással eleget tett. Alperes az elsőfokú eljárásban a használati díj követelés jogszerűségét csak annyiban vitatta, hogy a felperes a használati díj összegét a bérleti díj tízszeresére emelte fel, amelyek a jelen eljárásban érdemi vitatásnak nem minősülnek. Felperesi álláspont szerint a felperesi követelés kielégítésének megghiúsulása és az adós társaság vagyona közötti okozati összefüggés a tényállásból egyértelműen megállapítható, amennyiben ugyanis alperes a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 30. § (3) bekezdésének megfelelően az ingatlan birtokba adása iránt a szükséges intézkedéseket megteszi, úgy nem keletkezett volna használati díjtartozása.

Felperesi álláspont szerint az adósnak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjában legalább 1.500.000 forint vagyonnal, saját tőkével kellett rendelkeznie, de a vagyon pontos összege - figyelemmel arra, hogy az alperes egyáltalán nem készített beszámolót - nem meghatározható. A cégnyilvántartás adatai szerint az ebben az időpontban hatályos Gt. 143. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott intézkedésekre nem került sor, így az adós társaság a 3.000.000 forint összegű jegyzett tőkének legalább a felével kellett, hogy rendelkezzen. Az elsőfokú bíróság ennek ellenére aggálytalanul elfogadta a perben érdekelt alperes nyilatkozatát, mely szerint az adós társaságnak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beálltakor már nem volt vagyona. A Cstv. 33/A. §-ban, illetve a Gt. 30. § (3) bekezdésében megállapított vezető tisztségviselői felelősségi alakzat jogintézményének céljával ellentétes az, hogy a vezető tisztségviselő csak azért, mert

egyszerűen kijelenti, hogy a társaságnak nincs, és nem is volt vagyona, már mentesül minden elszámolási kötelezettség alól úgy, hogy a gazdasági társaságát bizonyítottan évek óta nyilvánvalóan törvénytelenül működteti.

A Cstv. 63/A. § (2) bekezdésére alapított kereseti kérelem elutasítása körében azt hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság megállapításával ellentétben felperes a keresetlevelében meghatározta azokat az alperesi magatartásokat, melyekkel álláspontja szerint az alperes megvalósította a Cstv. 63. § (2) bekezdésében meghatározott hátrányos üzletpolitikát. Felperes cégmásolattal igazolta, hogy az adós nem tett eleget a Gt. 336. § (1)-(2) bekezdésében foglalt kötelezettségének, működése tehát nem felelt meg a jogszabályoknak.

A Gt. 151. § (1) és (2) bekezdését idézve utalt arra is, hogy a keresetleveléhez F/20. és F/21. alatt csatolt okiratokkal igazoltan alperes az adós társasághoz hasonló elnevezéssel és tevékenységi körrel több új gazdasági társaságot is alapított. Alperes nem intézkedett az éves beszámolók elfogadása iránt, és a Gt. 51. § (1) bekezdésének megfelelően sem. E szerint ugyanis, ha a gazdasági társaság a számviteli törvény szerinti beszámolójában foglaltak alapján egymást követő két teljes üzleti évben nem rendelkezik a társasági formájára kötelezően előírt jegyzett tőkének megfelelő összegű saját tőkével (...), úgy a gazdasági társaság köteles e határidő lejártát követő hatvan napon belül elhatározni más gazdasági társasággá való átalakulását, vagy rendelkeznie kell jogutód nélküli megszűnéséről.

Felperesi álláspont szerint továbbá az elsőfokú ítélet perköltséget megállapító rendelkezése is jogszabálysértő, mivel felperes elsődlegesen megállapítási keresetet terjesztett elő, és marasztalásra irányuló keresetet pedig eshetőlegesen, kizárólag arra az esetre érvényesített, amennyiben a bíróság az alperes felelősségét nem állapítaná meg. Pervesztessége esetére az ügyvédnek a tárgyaláson kívül kifejtett 2 óra figyelembevételével 40.000 forint + áfa összegben kérte az alperes javára megállapítandó perköltség összegét mérsékelni. Amennyiben az ítéletábrla megítélése szerint a pertárgy értéke meghatározható, úgy annak mérséklését kérte a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdésében foglaltakra figyelemmel. Kérte továbbá az ítéletábrlát a vagyoni biztosíték nyújtására irányuló kérelme tekintetében is határozathozatalra, külön végzésben foglaltak szerint, a kifejtett indokai alapján.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Felhívta a figyelmet arra, hogy felperes az alperes által képviselt társaság részére a bérleti díjról számlákat nem küldött, és a bérleményt kezelő szerv sem válaszolt az alperes által írt levélre. Hangsúlyozta, alperes az adott helyzetben elvárható magatartást tanúsított annak érdekében, hogy az ingatlan birtokát a felperes, illetve a kezelő szerv részére visszaadja. Utalt rá, hogy a felek két hónapos felmondási időben egyeztek meg, így annak elteltét követően a felperes minden további nélkül kezdeményezhette volna az ingatlan birtokba vételét birtokbavételi eljárás keretében, mely kötelessége felperesnek a 2011. évi CXCVI. törvényből is fakad. E jogszabály III. fejezetének 7. §-a meghatározza a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodás alapelveit. Sérelmezte, hogy a felperes Vagyongazdálkodási Csoportja nem tárgyalta alperesnek a bérleti szerződés meghosszabbítására irányuló kérelmét annak ellenére, hogy az önkormányzati rendelet 60 napos határidőt határoz meg e tekintetben.

A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

Az eljáró bíróságoknak abban a kérdésben kellett állást foglalniuk, hogy megállapítható-e az alperes mint volt ügyvezető Cstv. 33/A. § szerinti felelőssége a bérbeadó használati díj jogcímén fennálló ki nem elégített hitelezői igényéért az esetben, ha az általa képviselt adós mint bérbevevő a bérleti jogviszony felmondását követően nem üríti ki és nem bocsátja a bérbeadó birtokába az ingatlant,

hanem arra csak az adós ellen indított perben hozott jogerős ítélet alapján elrendelt végrehajtás eredményeként, a felszámoló közreműködésével, a felszámolási eljárásban kerül sor.

Az ítélet tábla e kérdés megválaszolásában egyetértett az elsőfokú bíróság elfoglalt, releváns tényállásból levont jogkövetkeztetésével, a felperes fellebbezésében felhozottak nem szolgáltak alapul az érdemben helytálló döntés megváltoztatására, de annak hatályon kívül helyezését sem tették indokolttá az alábbiakra figyelemmel.

A rendelkezésre álló peradatok szerint az adott ügyben a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kellett. A vélelem alkalmazására figyelemmel a felperes bizonyítási körébe tartozott a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjának, a vagyonsökkenés és annak mértékének, valamint a hitelezői követelések teljes kielégítése megghiúsulásának a bizonyítása.

A felperes keresetét arra alapította, hogy a felek között fennálló bérleti szerződés felperes általi felmondását követően alperes az általa irányított társaság által bérelt helyiséget 2011. augusztus 31. napján nem bocsátotta a felperes rendelkezésére, és nem fizette annak használati díját sem, annak ellenére, hogy már előre látható volt, hogy a fizetési kötelezettségeit nem tudja teljesíteni. Állította, mindezek okán az alperes az adós képviselőjeként ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, melynek következtében felperesnek az adós társasággal szemben 165.199.221 forint összegű követelése keletkezett, mely követelés a felszámolási eljárásban bejelentett hitelezői igényként nem nyert kielégítést.

Az ítélet tábla mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy alap nélkül sérelmezte felperes a fellebbezésében az elsőfokú eljárásban szolgáltatott bizonyítékainak figyelmen kívül hagyását. Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában számot adott a felperes által szolgáltatott bizonyítékok keresetben foglaltaktól eltérő értékeléséről, ítéletét a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a szükséges mértékben indokolta meg, ennek körét pedig mindig az adott ügy jellege, és a bizonyításra váró körülmények terjedelme határozza meg.

A vezető tisztségviselő felelősségének a megállapítása a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alkalmazásában azt feltételezi, hogy a vezető tisztségviselő ne a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján járjon el, ezáltal az adósi vagyon csökkenjen, illetve a hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítése megghiúsuljon. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti felelősség azonban - ahogy erre az elsőfokú bíróság is helyállóan utalt ítéletében - nem a helytelen gazdasági döntések miatt fennálló felelősség mint lehetséges jogkövetkezmény, hanem olyan, a hitelezői érdekek elsődlegességét figyelmen kívül hagyó, hitelezői érdekek súlyos sérelmét jelentő, a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően megvalósított ügyvezetési kötelezettségszegés, amely adósi vagyonsökkenéshez vezet, illetve a hitelezői igények kielégítésének a megghiúsulását eredményezi.

Tény, hogy az alperes, mint vezető tisztségviselő a Budapesti II. és III. kerületi Bíróság 2014. június 3-án meghozott ítéletében foglaltak szerint a bérleti jogviszony felmondását követően nem adta át a bérelt helyiséget a felperesnek, illetve megbízottja útján nem gondoskodott annak átadásáról. Tény az is, hogy a bérleményt ingóságaitól nem ürítette ki, arra csak a felszámolási eljárás folyamatában került sor. Az adósi társaság képviselőjeként a bérleti jogviszonyt érintően következtelen magatartást is tanúsított azzal, hogy a 2011. október 27-én, illetve 2012. január 9-én a BUDÉP Kft.-hez intézett leveleiben még a bérlemény átadás-átvételéről való gondoskodásra hívta fel az érintetteket, és az ellene indított helyiség kiürítése iránti perben az elsőfokú eljárásban a felmondás

érvényességét is elismerte, majd a bérlemény kiürítésére kötelező elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében már kétségbe vonta annak jogszerűségét. Felperes e perben az adós társaság elmaradt bérleti díj megfizetésére kötelezését nem kérte, ezzel összefüggő igényét csupán az adós felszámolási eljárásában érvényesítette. Következtes a bírói gyakorlat abban, hogy még alaptalan, bizonyítottan rosszhiszemű vitatás sem eredményezi a felelősség megállapításának elengedhetetlen feltételül szabott, a vagyon vezető tisztségviselő magatartásával összefüggésben történő csökkenésének megállapíthatóságát. (Kúria Gfv.VII.30.189/2017/5.) A fenti peradatok tükrében tehát - egyezően az elsőfokú bíróság megállapításával - nem vonható egyenes következtetés a vagyon alperesi magatartással okozati összefüggésben álló csökkenésére, de a hitelezői követelések kielégítésének megghiúsulását súlyosan gondatlan magatartással megvalósított ügyvezetői kötelezettségszegésre sem.

Az adott tényállás mellett csak az állapítható meg, hogy az alperesnek az a keresetben jelzett magatartása, hogy nem bocsátotta a felperes birtokába a bérleti jogviszony felmondását követően az általa bérelt üzlethelyiséget, és azt csak a jogerős ítéletben foglalt kötelezést követően ürítette ki és adta a felperes birtokába, továbbá, hogy ez idő alatt nem teljesítette a helyiségbér fizetési kötelezettségét, kizárólag egy hitelező érdekét sértette.

Egyetértett az ítélőtábla az elsőfokú bíróságnak a felperes Cstv. 63. § (2) bekezdésére alapított keresetét érintően tett megállapításaival is. A konszernjogi felelősség alapja egy sui generis delictuális felelősség, ahol az ellenőrzött társaság hitelezője és az uralkodó tag között a károkozás ténye keletkeztet kötelmi jogviszonyt. A kft. egy tagja a tagi kötelemeken túl csupán különleges feltételek megvalósulása esetén kötelezhető a társasági tartozásokért való helytállásra. E felelősséget a tagnak olyan jogellenes magatartása alapozza meg, ami a többi tulajdonos, illetve a hitelezői hátrányára szolgál, a rendes gazdálkodás elvét sérti, és melyet a tag befolyása révén kényszerít az ellenőrzött társaságra. A tartós hátrányokozásnak szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartásnak kell lennie, és okozati összefüggésben kell állnia az ellenőrzött társaságnál keletkező, felszámolási eljáráshoz vezető veszteséggel. Az eljárásban alkalmazandó Cstv. 63. § (2) bekezdése alapján a bíróságnak azt kellett megítélnie, hogy alperesnek az adós társaság irányításában megmutatkozó üzletpolitikája kifejezetten hátrányos, illetve tartós volt-e, előidézve ezzel a felszámolási eljárás során a hitelezői igények kielégítésének az elmaradását. A tartósan hátrányos üzletpolitika folytatását mindig az ellenőrzött társaság szempontjából kell megítélni. Az a felperes fellebbezésében is hangsúlyozott tény, hogy alperes nem készített beszámolót, illetve hogy a működése nem felelt meg a jogszabályoknak, nem alkalmas arra, hogy a tulajdonosnak az uralt társasággal szembeni tartósan hátrányos üzletpolitikája megállapítható legyen. Kiemeli az ítélőtábla, hogy a felperes e jogszabályi rendelkezés alkalmazhatóságát a felmondott bérleti szerződésből eredő jogai gyakorlása során tanúsított alperesi magatartással összefüggésben is lehetségesnek vélte. Ilyen összhitelezői érdeket sértő tevékenységnek az alperesnek az a magatartása, hogy az adós társaság képviseletében eljárva a helyiségbérleti jogviszony folytatását kívánta, illetve hogy az adós ellen folyó perben az elsőfokú eljárásban elismerte, majd a fellebbezésében vitatta a felperes felmondásának jogszerűségét, továbbá, hogy nem ürítette ki az üzlethelyiséget a bérleti jogviszony felmondását követően, és nem fizetett bérleti díjat sem, nem tekinthető.

Alaposnak találta azonban az ítélőtábla a felperes alperes javára fizetendő, az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség összegét érintő fellebbezését az alábbiak szerint. A vezető tisztségviselő felelősségének megállapítására irányuló peres eljárás illetékének megállapításáról szóló 1/2013. (II. 28.) PJE határozat szerint, a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján indított per tárgya a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása, ezért a peres eljárás illetékét a meg nem határozható pertárgyérték alapul vételével kell megállapítani, tekintet nélkül arra, hogy felperesnek a keresetlevélben az állított vagyonsökkenés mértékét is meg kell jelölnie. Mivel felperes

esetleges kereseti kérelmet terjesztett elő, elsődleges keresete az alperes Cstv. 33/A. §-ban foglaltak szerinti felelősségének a megállapítására irányult, ezért az elsődlegesen megjelölt igény szerinti pertárgy érték alapulvételével kell meghatározni az alperes javára fizetendő ügyvédi munkadíj összegét is. A 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdésében foglaltak szerint, ha a pertárgy értéke nem állapítható meg, a munkadíj minden megkezdett tárgyalási óránként, valamint az ügyvédnek a pert megelőző és a peren kívül végzett, igazolt tevékenységéért óránként 5.000 forint, de legalább 10.000 forint. Erre is figyelemmel - értékelve mindemellett az alperesi jogi képviselő elsőfokú eljárásban kifejtett jogi képviseleti tevékenységét, az általa szerkesztett beadványok számát, terjedelmét, tartalmát, továbbá a tárgyalásokon való részvételét, az ítéletábla 40.000 forint + áfa elsőfokú perköltséget látott arányban állónak az alperesi jogi képviselő által kifejtett képviseleti tevékenységgel.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya tekintetében a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, az alperes javára fizetendő perköltséget érintően pedig részben, a fent írtak szerint változtatta meg.

Mivel a felperes fellebbezése a per fő tárgya tekintetében nem vezetett eredményre, ezért a felperes maga viseli a másodfokú eljárással felmerült költségeit, megfizetni tartozik továbbá az alperes ügyvédi költségét, melynek mértékét - figyelemmel az elsőfokú eljárásban megállapított elsőfokú perköltségre is - a jogi képviseleti tevékenységhez igazodóan a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5), 4/A. § (1) bekezdésében foglaltak alapján határozta meg. A felperes teljes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt másodfokú eljárási illetéket az állam viseli. [többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pont, 39. § (3) bekezdés c) pont, és 46. § (1) bekezdés, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §]

Budapest, 2018. április 25.

Dr. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Czifra Veronika s.k.
bíró

Dr. Horváth Andrea s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző